

STICHTING DOEN FINANCIËEL VERSLAG 2017

INHOUD FINANCIËEL VERSLAG 2017

Pag.

- 2 Enkelvoudige balans per 31 december 2017
- 4 Enkelvoudige staat van baten en lasten over 2017
- 5 Kasstroomoverzicht 2017
- 6 Toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2017 en op de enkelvoudige staat van baten en lasten over 2017
- 9 Toelichting op de afzonderlijke posten van de enkelvoudige balans per 31 december 2017
- 14 Toelichting op de enkelvoudige staat van baten en lasten over 2017

Alle bedragen in dit verslag zijn x € 1.000 tenzij anders vermeld.

CIJFERS VAN STICHTING DOEN

ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2017

(na resultaatbestemming)

		31 december 2017	31 december 2016
ACTIVA			
Immateriële vaste activa	1		
Automatisering		-	-
Materiële vaste activa in het kader van de bedrijfsvoering	2		
Andere vaste bedrijfsmiddelen		17	11
Financiële vaste activa in het kader van de doelstelling	3		
Deelnemingen		180.398 ¹	202.444
Participaties		900	2.724
Leningen		6.652	9.237
		187.950	214.405
Vorderingen	4		
Vorderingen op deelnemingen	4.1	4.496	-
Overige vorderingen	4.2	5.820	10.463
Overlopende activa	4.3	291	946
		10.607	11.409
Liquide middelen	5	15.671 ²	17.463
Totaal		<u>214.245</u>	<u>243.288</u>
PASSIVA			
Reserves en fondsen ³	6		
Bestemmingsreserves			
Bestemmingsreserve projecten	6.1	1.460 ⁴	4.073
Bestemmingsreserve toegezegde participaties en leningen	6.2	1.097 ⁵	3.399
Bestemmingsreserve bedrijfsvoering	6.3	3.918	4.148
Bestemmingsreserve financiering vaste activa bedrijfsvoering	6.4	18	11
Bestemmingsreserve financiering activa doelstelling	6.5	140.803 ⁶	139.764
Wettelijke reserve	6.6	716	284
Herwaarderingsreserve	6.7	46.431 ⁷	74.357
Bestemmingsfonds			
Bestemmingsfonds projecten	6.8	2.720 ⁸	2.430
		197.163	228.466
Schulden	7		
Langlopende schulden (> 1 jaar)			
Financieringsverplichtingen	7.1	2.699	3.033
Kortlopende schulden (< 1 jaar)			
Financieringsverplichtingen	7.2	12.080	10.151
Nationale Postcode Loterij N.V.		69	59
Crediteuren		1.105	479
Belastingen en premies sociale verzekeringen	7.3	226	217
Overige schulden en overlopende passiva	7.4	903	883
		14.383	11.789
Totaal		<u>214.245</u>	<u>243.288</u>

Noten

- ① DOEN is eigenaar van de maatschappelijke investeringsmaatschappij DOEN Participaties B.V. (DOEN P). DOEN P steunt bijna zestig groene en sociale bedrijven en fondsen die helpen de doelstellingen van DOEN te realiseren. De investeringen worden tegen reële waarde opgenomen in de jaarrekening. Een aanzienlijk deel is de participatie in ProCredit Holding AG & C. KGaA dat het (groene) midden- en kleinbedrijf in economisch achtergebleven landen met leningen en andere bankdiensten steunt. Eind 2016 is ProCredit Holding aan de beurs van Frankfurt genoteerd. Dit heeft tot een aanzienlijke waardesprong in het belang van DOEN P geleid. De waardesprong is opgenomen in een herwaarderingsreserve. De beurskoers op 31 december is een momentopname. De waarde van het belang kan sterk fluctueren. Deze veranderingen hebben effect op de herwaarderingsreserve tot het moment dat DOEN P daadwerkelijk aandelen zou verkopen. Dat is op dit moment niet aan de orde.
- ② DOEN ondersteunt vele initiatieven. Deze ontvangen hun bijdragen in delen zodat DOEN de voortgang kan volgen. De nog niet uitgekeerde delen blijven tijdelijk bij DOEN staan. DOEN heeft daardoor altijd een aanzienlijke post liquide middelen. Dit zijn grotendeels middelen die al zijn toegezegd aan initiatieven, maar tijdelijk nog bij DOEN staan.
- ③ De bestemmingsreserves zijn door het bestuur bepaald.
- ④ Deze reserve is beschikbaar voor ondersteuning van groene, sociale en creatieve voorlopers in 2018 (vrije reserve).
- ⑤ Gereserveerd voor participaties en leningen die DOEN al heeft toegezegd maar nog niet uitgekeerd. Als na balansdatum aan de voorwaarden wordt voldaan is DOEN gebonden tot uitkering over te gaan.
- ⑥ Het deel van het eigen vermogen dat is vastgelegd in deelnemingen, participaties, leningen en garanties aan groene, creatieve en sociale voorlopers die DOEN heeft verstrekt om haar doelstellingen te bereiken. DOEN financiert in een zeer vroege fase met aanzienlijk risico. De bestemmingsreserve wordt aangehouden zodat DOEN door kan, zelfs als alle leningen en participaties verloren gaan.
- ⑦ De herwaarderingsreserve is het verschil tussen de reële waarde van de door DOEN en DOEN P verstrekte participaties/leningen en de aanschaffingswaarde minus voorzieningen. Een aanzienlijk deel van de reserve bestaat uit de meerwaarde van de aandelen in ProCredit Holding AG & Co. KGaA die voortkomt uit de beursnotering. De waarde beweegt mee met de koers van het aandeel op de beurs in Frankfurt.
- ⑧ Bestemd voor speciale projecten waarvoor DOEN een bestemde bijdrage heeft ontvangen.

ENKELVOUDIGE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2017

BATEN	ref.	Werkelijk 2017	Begroting 2017	Werkelijk 2016
Baten van loterijorganisaties	8			
• Nationale Postcode Loterij N.V.	8.1	22.504	22.500	22.509
• Nationale Postcode Loterij N.V. inzake speciale projecten	8.1	2.200	-	7.350
• VriendenLoterij N.V.	8.2	3.002	3.000	3.002
• BankGiro Loterij N.V.	8.3	4.255	4.150	4.164
• BankGiro Loterij N.V. inzake speciale projecten	8.3	-	-	150
		<u>31.961</u>	<u>29.650</u>	<u>37.175</u>
Overige baten	8.4	215	-	155
		<u>32.176</u>	<u>29.650</u>	<u>37.330</u>
BESTEED AAN DOELSTELLING	9			
Publicitaire ondersteuning van initiatieven	9.1	4.852	4.930	4.865
Bestedingen binnen de thema's				
Gefinancierd met bijdragen van:				
• Nationale Postcode Loterij N.V.	9.2	16.316	16.337	16.562
• VriendenLoterij N.V.	9.3	2.063	2.770	2.332
• BankGiro Loterij N.V.	9.4	4.349	3.331	3.288
		<u>27.580</u>	<u>27.368</u>	<u>27.047</u>
Beheer en administratie	10			
• Kosten beheer en administratie		<u>761</u>	<u>667</u>	<u>753</u>
Som van de lasten		<u>28.341</u>	<u>28.035</u>	<u>27.800</u>
Saldo voor financiële baten en lasten		3.835	1.615	9.530
Saldo financiële baten en lasten	11	<u>(7.212)</u>	<u>2.575</u>	<u>2.015</u>
Saldo van baten en lasten*		<u>(3.377)</u>	<u>4.190</u>	<u>11.545</u>
Nettobestemming financiering activa doelstelling**		<u>1.039</u>	<u>5.625</u>	<u>22.005</u>
Saldo van baten en lasten na netto bestemming financiering activa doelstelling		<u>(4.416)</u>	<u>(1.435)</u>	<u>(10.460)</u>
* Bestemming saldo van baten en lasten				
Toevoeging/onttrekking aan:				
• Bestemmingsreserve projecten		(2.613)	(1.366)	288
• Bestemmingsreserve toegezegde participaties en leningen		(2.302)	-	(9.045)
• Bestemmingsreserve bedrijfsvoering		(230)	(62)	449
• Bestemmingsreserve financiering immateriële vaste activa		-	-	(20)
• Bestemmingsreserve financiering vaste activa bedrijfsvoering		7	(7)	(10)
• Bestemmingsreserve financiering activa doelstelling		1.039	5.625	22.005
• Wettelijke reserve		432	-	175
• Bestemmingsfonds projecten		290	-	(2.297)
		<u>(3.377)</u>	<u>4.190</u>	<u>11.545</u>

** Dit betreft de netto-investeringen in het boekjaar in leningen, participaties en garanties in het kader van de doelstelling. Deze worden niet als last verantwoord in de staat van baten en lasten, maar hebben wel effect op de bestedingsruimte van DOEN.

KASSTROOMOVERZICHT 2017

(enkelvoudig)

	2017	2016
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo lopend boekjaar	(3.377)	11.545
Aanpassingen voor:		
Afschrijvingen	8	37
Veranderingen in werkkapitaal:		
• Vorderingen	802	(2.400)
• Schulden op lange en korte termijn	2.260	(6.912)
	<u>3.062</u>	<u>(9.312)</u>
Kasstroom uit operationele activiteiten	<u>(307)</u>	<u>2.270</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in immateriële en materiële vaste activa	(14)	(7)
Mutaties in financiële vaste activa inclusief mutatie waardering deelnemingen	(1.471)	(22.180)
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	<u>(1.485)</u>	<u>(22.187)</u>
Nettokasstroom = mutatie liquide middelen	<u>(1.792)</u>	<u>(19.917)</u>
Mutatie liquide middelen		
Liquide middelen per 1 januari	17.463	37.380
Mutatie liquide middelen	(1.792)	(19.917)
Liquide middelen per 31 december	<u>15.671</u>	<u>17.463</u>

TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2017 EN DE ENKELVOUDIGE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2017

ALGEMEEN

Activiteiten

Stichting DOEN-Postcode Loterij/Sponsor Bingo Loterij/BankGiro Loterij is op 28 juni 1991 opgericht.

Op 24 december 2012 is via een statutenwijziging de naam veranderd in Stichting DOEN. In de statuten van DOEN is als doelstelling opgenomen:

‘Het ondersteunen van projecten en activiteiten van natuurlijke personen, instellingen, verenigingen en ondernemingen op het gebied van duurzame ontwikkeling (natuur en milieu, ontwikkelingssamenwerking en mensenrechten), sociale cohesie, welzijn (inclusief sport en gezondheid) en cultuur.’

Dit doet zij door het verstrekken van subsidies, leningen, garanties en participaties aan initiatieven op bovengenoemde werkerreinen.

Stichting DOEN ontvangt als beneficiënt van de Goede Doelen Loterijen gelden van de Nationale Postcode Loterij N.V. voor de werkerreinen Duurzame Ontwikkeling (natuur en milieu, ontwikkelingssamenwerking en mensenrechten) en Sociale Cohesie, gelden van de VriendenLoterij N.V. voor het werkerrein Welzijn (inclusief sport en gezondheid) en gelden van de BankGiro Loterij N.V. voor het werkerrein Cultuur.

Stichting DOEN is gevestigd in Amsterdam en ingeschreven onder nummer 41210633 bij de Kamer van Koophandel in Amsterdam.

Het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Onder liquide middelen worden de kas- en banktegoeden verstaan. Transacties in vreemde valuta gedurende het boekjaar zijn verantwoord tegen de werkelijk geldende koers op het moment van transactie. Koersverschillen zijn direct ten gunste of ten laste van de projecttoekenningen gebracht en worden niet afzonderlijk in het kasstroomoverzicht vermeld.

Verbonden partijen

De Holding Nationale Goede Doelen Loterijen N.V. (te Amsterdam) en haar groepsmaatschappijen (te weten de Nationale Postcode Loterij N.V., VriendenLoterij N.V. en BankGiro Loterij N.V.) worden aangemerkt als verbonden partijen. De leden van de Raad van Toezicht (RvT) van DOEN worden benoemd en kunnen worden ontslagen door de Raad van Commissarissen (RvC) van de Holding Nationale Goede Doelen Loterijen N.V. Bestuurders kunnen worden ontslagen door de RvT of de RvC.

Tussen de groepsmaatschappijen van de Holding Nationale Goede Doelen Loterijen N.V. en DOEN hebben de volgende substantiële transacties plaatsgevonden:

- De drie loterijen geven bijdragen aan DOEN: Nationale Postcode Loterij: € 24.704 (2016: € 29.859); VriendenLoterij: € 3.002 (2016: € 3.002); BankGiro Loterij: € 4.255 (2016: € 4.314);
- De afdeling personeelszaken van de National Postcode Loterij fungeert ook als afdeling personeelszaken van DOEN;
- Voor de kantoorruimte die DOEN huurt is € 68 huur en € 147 servicekosten in rekening gebracht (2016: huur kantoorruimte € 68, servicekosten € 154).

GRONDSLAGEN VAN WAARDERING VAN DE ACTIVA EN PASSIVA EN VAN DE RESULTAATBEPALING

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met in Nederland algemeen aanvaarde verslaggevingsregels, waaronder de in de ‘Richtlijnen voor de jaarverslaggeving’ opgenomen gewijzigde Richtlijn 650, jaar 2016.

Algemene grondslag van waardering

De waarderingsgrondslagen zijn gebaseerd op de historische kosten en kostprijzen. Activa en passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde, tenzij een andere waarderingsgrondslag is vermeld.

Vreemde valuta

De monetaire balansposten die betrekking hebben op activa en passiva in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koers per balansdatum. De hieruit voortvloeiende koersverschillen komen ten gunste of ten laste van de staat van baten en lasten. Transacties in vreemde valuta gedurende de verslagperiode zijn in de jaarrekening verwerkt tegen de geldende koers op het moment van transactie.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van afschrijvingen.

Materiële vaste activa in het kader van de bedrijfsvoering

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd op basis van verkrijgingsprijs onder aftrek van lineaire afschrijvingen over de geschatte economische levensduur.

Financiële vaste activa in het kader van de doelstelling

Deelnemingen

De deelnemingen worden gewaardeerd op nettovermogenswaarde. Deelnemingen met een negatieve nettovermogenswaarde worden op nihil gewaardeerd.

Leningen, garantiestellingen, participaties

De bij DOEN uitstaande leningen, garantiestellingen en participaties worden als volgt gewaardeerd:

- Leningen: tegen nominale waarde onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid.
- Garantiestellingen: tegen nominale waarde, onder aftrek van een voorziening indien de garantiestelling wordt ingeroepen.
- Participaties: tegen kostprijs, rekening houdend met naar verwachting duurzame waardeverminderingen.
- Beursgenoteerde participaties worden gewaardeerd op actuele waarde.

Reserves en fondsen

Bestemmingsreserve projecten

De bestemmingsreserve projecten is het vermogen dat beschikbaar is voor toekenningen aan projecten in volgende jaren. De directie van DOEN streeft ernaar deze bestemmingsreserve zo laag mogelijk te houden. In sommige gevallen vergt een zorgvuldige voorbereiding van financieringen echter veel tijd en kan niet voorkomen worden dat bedragen niet geheel voor het eind van het jaar zijn besteed.

Bestemmingsreserve toegezegde participaties en leningen

De bestemmingsreserve toegezegde participaties en leningen bestaat uit betalingsverplichtingen van toegezegde (voorwaardelijke) toekenningen waarover DOEN niet meer vrij kan beschikken.

Als na balansdatum aan de voorwaarden wordt voldaan is DOEN gebonden tot uitkering over te gaan.

Bestemmingsreserve bedrijfsvoering

DOEN kent een bestemmingsreserve bedrijfsvoering ten behoeve van de continuïteit van de exploitatie. De omvang bedraagt per balansdatum 1,25 maal de uitvoeringskosten van voorgaand boekjaar. Dit percentage is gebaseerd op een door DOEN uitgevoerde risicoanalyse en valt ruim binnen de in de goededoelensector gehanteerde richtlijn financieel beheer, te weten 1,5 maal de uitvoeringskosten.

Bestemmingsreserves financiering immateriële vaste activa en vaste activa bedrijfsvoering

De bestemmingsreserves financiering immateriële vaste activa en vaste activa bedrijfsvoering betreffen het deel van het eigen vermogen dat al is besteed aan de bedrijfsvoering van DOEN en dat is vastgelegd in de immateriële vaste activa en vaste activa bedrijfsvoering.

Bestemmingsreserve financiering activa doelstelling

De bestemmingsreserve financiering activa doelstelling betreft het deel van het eigen vermogen dat is vastgelegd in deelnemingen, participaties, leningen en garantiestellingen die DOEN heeft verstrekt in het kader van haar doelstelling. Deze reserve is niet meer vrij besteedbaar.

Wettelijke reserve

De wettelijke reserve betreft de reserve die is gevormd op de balans van Qurrent Renewable Energy B.V., een 100% deelneming van Stichting DOEN, voor de in deze vennootschap geactiveerde ontwikkelingskosten vanaf 1 januari 2011. Deze post is vastgelegd in de financiële vaste activa.

Herwaarderingsreserve

De herwaarderingsreserve wordt gevormd voor het verschil tussen de verkrijgingprijs en de actuele waarde van de activa waarop de herwaarderingsreserve betrekking heeft. Een waardevermindering van een actief, gewaardeerd tegen actuele waarde, wordt ten laste van de herwaarderingsreserve gebracht voor zover dit actief hieraan voorafgaande ten gunste van de herwaarderingsreserve is opgewaardeerd. Bij de vervreemding van een actief wordt de herwaarding navenant verminderd.

Bestemmingsfonds projecten

Het bestemmingsfonds projecten is gevormd voor die projecten waarvoor Stichting DOEN bij de Goede Doelen Loterijen extra financiering heeft aangevraagd en waarvan de besteding door de Goede Doelen Loterijen is aangegeven.

Algemene grondslag van resultaatbepaling

Opbrengsten worden verantwoord in het jaar waarin ze zijn gerealiseerd. Kosten worden in aanmerking genomen in het jaar waarop zij betrekking hebben.

Baten van Loterijorganisaties

Met ingang van 1998 ontvangt DOEN naast de bijdrage van de Nationale Postcode Loterij N.V. eveneens bijdragen van de VriendenLoterij N.V. en de BankGiro Loterij N.V. De bijdragen worden verantwoord voor het toegekende bedrag.

Uitvoeringskosten

De uitvoeringskosten worden voor zover mogelijk direct toegerekend aan de doelstellingen. De niet rechtstreeks toe te rekenen uitvoeringskosten worden op basis van een vaste verdeelsleutel verdeeld over de thema's.

Beheer en administratiekosten

De niet aan de thema's toe te rekenen kosten worden verantwoord als beheer- en administratiekosten. Deze kosten bestaan onder meer uit salariskosten directie (deels), bestuurskosten en accountants- en administratiekosten.

Koersverschillen

Het saldo van de gerealiseerde koersverschillen dat ontstaat door omrekening wordt ten gunste of ten laste van het resultaat gebracht en verantwoord onder projectkosten.

TOELICHTING OP DE AFZONDERLIJKE POSTEN VAN DE ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2017

1. Immateriële vaste activa

Het verloop van de immateriële vaste activa in 2016 is als volgt weer te geven:

	Automatisering	
	2017	2016
Boekwaarde per 1 januari	-	20
Af: Afschrijvingen	-	20
Boekwaarde per 31 december	-	-

De samenstelling en het verloop van de aanschaffingswaarde, gecumuleerde afschrijvingen en de boekwaarde ultimo 2017 zijn als volgt:

	Automatisering	
	2017	2016
Aanschaffingswaarde per 1 januari	119	119
Afschrijvingen t/m 2016 respectievelijk 2015	119	99
Bij: Afschrijvingen	-	20
Afschrijvingen t/m 2017 respectievelijk 2016	119	119
Boekwaarde per 31 december	-	-

Het afschrijvingspercentage is 33,33%.

2. Materiële vaste activa in het kader van de bedrijfsvoering

Het verloop van de materiële vaste activa in 2017 is als volgt weer te geven:

	Andere vaste bedrijfsmiddelen	
	2017	2016
Boekwaarde per 1 januari	11	21
Bij: Investerings	14	7
Af: Afschrijvingen	8	17
Boekwaarde per 31 december	17	11

De samenstelling en het verloop van de aanschaffingswaarde, gecumuleerde afschrijvingen en de boekwaarde ultimo 2017 zijn als volgt:

	Andere vaste bedrijfsmiddelen	
	2017	2016
Aanschaffingswaarde per 1 januari	368	361
Bij: Investerings	14	7
Aanschaffingswaarde per 31 december	382	368
Afschrijvingen t/m 2016 respectievelijk 2015	357	340
Bij: Afschrijvingen	8	17
Afschrijvingen t/m 2017 respectievelijk 2016	365	357
Boekwaarde per 31 december	17	11

Afschrijvingspercentages: 25,00%/33,33%

3. Financiële vaste activa in het kader van de doelstelling

Financieringen (deelnemingen en participaties, leningen en garantiestellingen)

Dit betreft investeringen door DOEN in deelnemingen en participaties en verstrekkingen van (achtergestelde en converteerbare) leningen en garanties. De financieringen zijn beschikbaar uit middelen van de Nationale Postcode Loterij N.V., VriendenLoterij N.V. en BankGiro Loterij N.V. De specificatie van de financieringen is als volgt:

	Boekwaarde	
	31-12-2017	31-12-2016
Gefinancierd met de bijdragen van:		
• Nationale Postcode Loterij N.V.		
Deelnemingen:		
DOEN Participaties B.V.	180.398	202.444
Current Renewable Energy B.V.	-	-
Totaal deelnemingen	180.398	202.444
Participaties	900	2.724
Leningen	5.286	7.100
Achtergestelde leningen	608	1.149
Converteerbare leningen	26	305
Totaal leningen	5.920	8.554
• VriendenLoterij N.V.		
Leningen	659	645
Achtergestelde leningen	38	38
Totaal leningen	697	683
• BankGiro Loterij N.V.		
Leningen	35	-
Totaal leningen	6.652	9.237
Totaal financiële vaste activa in het kader van de doelstelling	187.950	214.405

Per balansdatum is op de aanschaffingswaarde van de participaties, leningen en garanties van € 12.935 een voorziening van € 5.383 getroffen (omgerekend tegen de koers per balansdatum).

Een specificatie van de deelnemingen en participaties met het door DOEN gehouden aandelenbelang is als volgt:

Naam	Vestigings- plaats	Aandeel van stem- gerechtigde aandelen
DOEN Participaties B.V.	Amsterdam	100,00%
Current Renewable Energy B.V.	Amsterdam	100,00%
ProCredit Bank Moldova	Chisinau	3,81%

Aangezien DOEN met andere partijen participeert die hun financieel belang niet hoeven te publiceren, geeft DOEN hier uitsluitend haar aandelenbelang weer.

4. Vorderingen

4.1 Vorderingen op deelnemingen

	31 december 2017	31 december 2016
DOEN Participaties B.V.	4.404	-
Current Renewable Energy B.V.	92	-
	<u>4.496</u>	<u>-</u>

4.2 Overige vorderingen

	31 december 2017	31 december 2016
Rekening-courant Nationale Postcode Loterij N.V. (inz. speciale projecten)	2.200	6.850
Rekening-courant Nationale Postcode Loterij N.V. (inz. beneficiëntenbijdrage)	4	9
Rekening-courant VriendenLoterij N.V. (inz. beneficiëntenbijdrage)	3.001	3.000
Rekening-courant BankGiro Loterij N.V. (inz. beneficiëntenbijdrage)	615	604
	<u>5.820</u>	<u>10.463</u>

De rekening-courantvorderingen Nationale Postcode Loterij N.V., VriendenLoterij N.V. en BankGiro Loterij N.V. zijn aanvullende en resterende beneficiëntenbijdragen 2017. Deze vorderingen zijn ultimo maart 2018 ontvangen.

4.3 Overlopende activa

	31 december 2017	31 december 2016
De specificatie van de overlopende activa is als volgt:		
Teruggave bronbelasting	-	583
Rente leningen	222	-
Bankrente	6	45
Vooruitbetaalde pensioenpremies	2	239
Overige	61	79
	<u>291</u>	<u>946</u>

5. Liquide middelen

	31 december 2017	31 december 2016
Kas	3	2
ABN AMRO Bank	13.103	9.931
Rabobank	5	4.993
ASN Bank	2.560	2.537
	<u>15.671</u>	<u>17.463</u>

Omdat een deel van de toegezegde verplichtingen van DOEN niet direct hoeft te worden voldaan, worden liquide middelen op spaarrekeningen geplaatst, die vanuit oogpunt van risicomanagement worden gespreid. Op dit moment gebruikt DOEN hiervoor drie Nederlandse banken. Alle liquide middelen zijn direct opeisbaar, behalve een deel van de tegoeden die in USD verschuldigd zijn en daarom ook in USD worden aangehouden (\$1 miljoen).

6. Reserves en fondsen

	Nationale Postcode Loterij N.V.	Vrienden- Loterij N.V.	BankGiro. Loterij N.V.	Totaal
Bestemmingsreserves				
6.1 Bestemmingsreserve projecten				
Stand per 1 januari 2017	1.334	2.653	86	4.073
Dotatie/onttrekking boekjaar	(3.131)	553	(35)	(2.613)
Stand per 31 december 2017	<u>(1.797)</u>	<u>3.206</u>	<u>51</u>	<u>1.460</u>
6.2 Bestemmingsreserve toegezegde participaties/leningen				
Stand per 1 januari 2017	3.199	200	-	3.399
Dotatie/onttrekking boekjaar	(2.327)	25	-	(2.302)
Stand per 31 december 2017	<u>872</u>	<u>225</u>	<u>-</u>	<u>1.097</u>

6. Reserves en fondsen (vervolg)

	Nationale Postcode Loterij N.V.	Vrienden- Loterij N.V.	BankGiro. Loterij N.V.	Totaal
6.3 Bestemmingsreserve bedrijfsvoering				
Stand per 1 januari 2017	2.908	475	765	4.148
Dotatie/onttrekking boekjaar	(179)	(3)	(48)	(230)
Stand per 31 december 2017	<u>2.729</u>	<u>472</u>	<u>717</u>	<u>3.918</u>

Op basis van de richtlijn financieel beheer mag de bestemmingsreserve bedrijfsvoering maximaal 1,5 maal de uitvoeringskosten van het boekjaar bedragen. Voor 2017 geldt een bedrag van € 4.563 (1,5 x € 3.042). DOEN houdt een reserve aan van 1,25 maal de uitvoeringskosten van voorgaand boekjaar. Het bedrag van € 3.918 (1,25 x 3.134) valt ruim binnen de richtlijn.

6.4 Bestemmingsreserve financiering vaste activa bedrijfsvoering

Stand per 1 januari 2017	7	2	2	11
Dotatie/onttrekking boekjaar	5	1	1	7
Stand per 31 december 2017	<u>12</u>	<u>3</u>	<u>3</u>	<u>18</u>

6.5 Bestemmingsreserve financiering activa doelstelling

Stand per 1 januari 2017	138.896	868	-	139.764
Dotatie/onttrekking boekjaar	990	14	35	1.039
Stand per 31 december 2017	<u>139.886</u>	<u>882</u>	<u>35</u>	<u>140.803</u>

De bestemmingsreserves (projecten, toegezegde participaties/leningen, bedrijfsvoering, financiering vaste activa bedrijfsvoering en financiering activa doelstelling) zijn door het bestuur bepaald.

6.6 Wettelijke reserve

Stand per 1 januari 2017	284	-	-	284
Dotatie/onttrekking boekjaar	432	-	-	432
Stand per 31 december 2017	<u>716</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>716</u>

6.7 Herwaarderingsreserve

Stand per 1 januari 2017	74.357	-	-	74.357
Mutatie 2017	(27.926)	-	-	(27.926)
Stand per 31 december 2017	<u>46.431</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>46.431</u>

Bij de deelneming DOEN Participaties B.V. is een herwaarderingsreserve gevormd voor het verschil tussen de actuele/beurswaarde en de aanschaffingswaarde van de in de deelneming opgenomen participaties. Deze reserve is als volgt samengesteld:

	2017	2016
Herwaardering van de participatie in ProCredit Holding AG & Co. KGaA op beursnotering	45.136	66.869
Herwaardering overige financiële vaste activa naar reële waarden	1.295	7.488
Totaal herwaarderingsreserve	<u>46.431</u>	<u>74.357</u>

De herwaarderingsreserve is in de enkelvoudige balans van Stichting DOEN opgenomen.

	Nationale Postcode Loterij N.V.	Vrienden- Loterij N.V.	BankGiro. Loterij N.V.	Totaal
Bestemmingsfonds				
6.8 Bestemmingsfonds projecten				
Stand per 1 januari 2017	2.055	225	150	2.430
Dotatie boekjaar	2.200	-	-	2.200
Onttrekking boekjaar	1.660	100	150	1.910
Stand per 31 december 2017	<u>2.595</u>	<u>125</u>	<u>-</u>	<u>2.720</u>

Het bestemmingsfonds projecten is gevormd voor die projecten waarvoor Stichting DOEN bij de Goede Doelen Loterijen extra financiering heeft aangevraagd en waarvan de besteding door de Goede Doelen Loterijen wordt aangegeven.

7. Schulden

	31 december 2017	31 december 2016
7.1 Langlopende schulden (> 1 jaar)		
Financieringsverplichtingen		
<i>Subsidies vanuit de bijdrage van de:</i>		
Nationale Postcode Loterij N.V.	2.304	2.525
VriendenLoterij N.V.	20	178
BankGiro Loterij N.V.	375	330
Totaal langlopende schulden	<u>2.699</u>	<u>3.033</u>
7.2 Kortlopende schulden (< 1 jaar)		
Financieringsverplichtingen		
<i>Subsidies vanuit de bijdrage van de:</i>		
Nationale Postcode Loterij N.V.	9.017	7.878
VriendenLoterij N.V.	1.552	1.176
BankGiro Loterij N.V.	1.511	1.097
Totaal kortlopende schulden	<u>12.080</u>	<u>10.151</u>
7.3 Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Loonheffingen	165	143
Omzetbelasting	10	37
Pensioenpremies/arbeidsongeschiktheidsverzekering	51	37
	<u>226</u>	<u>217</u>
7.4 Overige schulden en overlopende passiva		
Communicatiekosten	103	472
Vakantiedagen/vakantiegeld	177	160
Accountants-, administratie- en advieskosten	96	103
Nettoloon	55	53
Overige	472	95
	<u>903</u>	<u>883</u>

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Rechten

Stichting Triodos-Doen

De samenwerking tussen Stichting DOEN en Triodos Bank in Stichting Triodos-Doen is eind 2013 ontvlochten. Stichting Triodos-Doen is na de ontvlechting gerechtigd de bestemming van een eventueel batig saldo bij ontbinding te wijzigen en de statuten te wijzigen onder voorwaarde dat Stichting Triodos-Doen een aanvullende schenking aan Stichting DOEN verricht van € 10 miljoen. Dit bedrag zal worden gecorrigeerd met een vast inflatiepercentage van 2 procent op jaarbasis met ingang van 2014.

Verplichtingen

De niet uit de balans blijken verplichtingen zijn als volgt:

	Korter dan 1 jaar	1 tot 5 jaar	Totaal
Financieringsverplichtingen toegezegde investeringen inzake financiële vaste activa	947	150	1.097
Huurverplichtingen	69	-	69
Leaseverplichtingen t.b.v auto's	10	23	33
Leaseverplichtingen t.b.v. kantoorapparatuur	1	4	5
Overige verplichtingen	282	282	564
	<u>1.309</u>	<u>459</u>	<u>1.768</u>

Stichting DOEN heeft voor een deelneming een langlopende garantie afgegeven met een maximum van € 5.750 per jaar. De looptijd van deze garantiestelling is tot 1 juli 2021.

TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2017

Analyse verschillen met begroting 2017

Baten van loterijorganisaties

De bijdrage van de Goede Doelen Loterijen is € 2.311 hoger dan begroot. Dit bedrag bestaat grotendeels uit de extra toekenningen voor speciale projecten, namelijk € 2.200 van de Nationale Postcode Loterij N.V. De extra bijdragen worden in januari 2018 vastgesteld door de loterijen en kunnen daarom niet in de begroting worden meegenomen. De beneficiëntenbijdrage van de BankGiro Loterij N.V. is ca. € 100 hoger dan begroot doordat de inkomsten van de BankGiro Loterij in 2017 sterk zijn gestegen. Omdat DOEN een percentage van de afdracht ontvangt is de absolute bijdrage van DOEN ook gestegen.

Publicitaire ondersteuning van initiatieven

De uitgaven voor publicitaire ondersteuning van initiatieven zijn in 2017 € 78 lager dan begroot. De oorzaken hiervan zijn enerzijds lagere bestedingen dan begroot (€ 175) voor de eigen kanalen van DOEN, anderzijds zijn de uitvoeringskosten € 91 hoger dan begroot, met name door wisseling in de personele bezetting.

Financieringen (inclusief uitvoeringskosten en mutatie voorzieningen en bestemmingsreserve activa doelstelling)

	Werkelijk 2017	Begroting 2017	Verschil
Subsidies gefinancierd met bijdragen van de Nationale Postcode Loterij N.V. (incl. financiering speciale projecten)	15.076	15.000	76
Mutatie deelnemingen, participaties, leningen en garanties	990	5.475	(4.485)
Uitvoeringskosten	1.240	1.337	(97)
	<u>17.306</u>	<u>21.812</u>	<u>(4.506)</u>
Subsidies gefinancierd met bijdragen van de VriendenLoterij N.V. (incl. financiering speciale projecten)	1.828	2.530	(702)
Mutatie deelnemingen, participaties, leningen en garanties	14	150	(136)
Uitvoeringskosten	235	240	(5)
	<u>2.077</u>	<u>2.920</u>	<u>(843)</u>
Subsidies gefinancierd met bijdragen van de BankGiro Loterij N.V. (incl. financiering speciale projecten)	3.990	2.980	1.010
Mutatie deelnemingen en participaties, leningen en garanties	35	-	35
Uitvoeringskosten	359	351	8
	<u>4.384</u>	<u>3.331</u>	<u>1.053</u>
	<u>23.767</u>	<u>28.063</u>	<u>(4.296)</u>

Saldo van financiële baten en lasten

Het saldo van financiële baten en lasten is € 9.787 lager dan begroot. Dit is voornamelijk veroorzaakt door afboeking van investeringen in deelnemingen. De bankrente, rente leningen, resultaat verkoop participaties en overige baten zijn € 919 hoger dan begroot, waaronder € 423 hogere opbrengsten rente leningen en bankrente (begroot: € 75) en hoger resultaat verkoop participaties en overige opbrengsten € 496 (begroot: nihil).

8. Baten van loterijorganisaties

De specificatie hiervan is als volgt:

	Begroting		
	2017	2017	2016
8.1 Nationale Postcode Loterij N.V.			
Beneficiëntenbijdrage	22.504	22.500	22.509
Speciale projecten	2.200	-	7.350
	<u>24.704</u>	<u>22.500</u>	<u>29.859</u>
8.2 VriendenLoterij N.V.			
Beneficiëntenbijdrage	<u>3.002</u>	<u>3.000</u>	<u>3.002</u>
8.3 BankGiro Loterij N.V.			
Beneficiëntenbijdrage	4.255	4.150	4.164
Speciale projecten	-	-	150
	<u>4.255</u>	<u>4.150</u>	<u>4.314</u>
Totaal	<u><u>31.961</u></u>	<u><u>29.650</u></u>	<u><u>37.175</u></u>
8.4 Overige baten			
De specificatie van deze post is als volgt:			
Terugontvangen projectbijdragen e.d.	<u>215</u>	<u>-</u>	<u>155</u>

9. Besteed aan doelstelling

9.1 Publicitaire ondersteuning van initiatieven

	Begroting		
	2017	2017	2016
Vanuit de bijdrage van de:			
Nationale Postcode Loterij N.V.			
Via televisie	1.116	1.120	1.047
Via gedrukte/digitale media	2.000	2.000	2.037
Via eigen kanalen DOEN	425	490	482
Uitvoeringskosten	258	205	207
	<u>3.799</u>	<u>3.815</u>	<u>3.773</u>
VriendenLoterij N.V.			
Via televisie	225	200	225
Via gedrukte/digitale media	-	25	-
Via eigen kanalen DOEN	90	115	113
Uitvoeringskosten	75	60	60
	<u>390</u>	<u>400</u>	<u>398</u>
BankGiro Loterij N.V.			
Via televisie	310	300	285
Via gedrukte/digitale media	50	50	50
Via eigen kanalen DOEN	191	275	268
Uitvoeringskosten	112	90	91
	<u>663</u>	<u>715</u>	<u>694</u>
Totaal publicitaire ondersteuning van initiatieven	<u><u>4.852</u></u>	<u><u>4.930</u></u>	<u><u>4.865</u></u>

9. Besteed aan doelstelling (vervolg)

Bestedingen binnen de thema's

Dit betreft bestedingen aan subsidies, financiering van speciale projecten, uitvoeringskosten, koersverschillen en de mutatie in de voorzieningen (op leningen, garanties en participaties).

De bestedingen na mutatie financieringen en uitvoeringskosten bedragen in 2017 € 22.728 waar begroot was € 22.438 (2016: respectievelijk: € 22.182 en € 23.588).

Specificatie van deze bestedingen is als volgt:

	2017	Begroting 2017	2016
Vanuit de bijdrage van de:			
9.2 Nationale Postcode Loterij N.V.			
Subsidies inclusief koersverschillen	12.846	} 15.000	10.682
Omzetting subsidie voorgaand boekjaar naar lening	(690)		-
Koersverschillen leningen, garanties en participaties	62		(64)
	<u>12.218</u>	<u>15.000</u>	<u>10.618</u>
Financieringen speciale projecten	1.660	-	2.139
	<u>13.878</u>	<u>15.000</u>	<u>12.757</u>
Uitvoeringskosten	1.240	1.337	1.411
Mutatie voorziening financieringen	1.198	-	2.394
	<u>16.316</u>	<u>16.337</u>	<u>16.562</u>
9.3 VriendenLoterij N.V.			
Subsidies	1.795	2.530	1.995
Financieringen speciale projecten	100	-	95
	<u>1.895</u>	<u>2.530</u>	<u>2.090</u>
Uitvoeringskosten	235	240	242
Mutatie voorziening financieringen	(67)	-	-
	<u>2.063</u>	<u>2.770</u>	<u>2.332</u>
9.4 BankGiro Loterij N.V.			
Subsidies	3.840	2.980	2.918
Financieringen speciale projecten	150	-	-
	<u>3.990</u>	<u>2.980</u>	<u>2.918</u>
Uitvoeringskosten	359	351	370
	<u>4.349</u>	<u>3.331</u>	<u>3.288</u>
Totaal financieringen	<u>22.728</u>	<u>22.438</u>	<u>22.182</u>

De ratio van het totaal van de bestedingen aan de doelstelling ten opzichte van het totaal aan baten (inclusief saldo financiële baten en lasten) van DOEN is 110,5% (2016: 68,7%).

De ratio van het totaal van de bestedingen inclusief mutatie bestemmingsreserve financiering activa doelstelling ten opzichte van het totaal aan baten (inclusief saldo financiële baten en lasten) van DOEN is 117,7% (2016: 126,6%).

De ratio van het totaal van de bestedingen aan de doelstelling ten opzichte van de totale bestedingen is 97,3% (2016: 97,3%).

10. Toelichting bestedingen

	DIRECT TOE TE REKENEN AAN DE DOELSTELLING				Kosten beheer en administratie	Totaal 2017	Begroting 2017	Totaal 2016
	Gefinancierd uit bijdrage van de Nationale Posttoode Loterij N.V.	Gefinancierd uit bijdrage van de VriendenLoterij N.V.	Gefinancierd uit bijdrage van de BankGiro Loterij N.V.	Publicitaire ondersteuning van initiatieven				
Subsidies (incl. omzetting subsidie)	12.156	1.795	3.840	-	-	17.791	20.510	15.595
Koersverschillen	62	-	-	-	-	62	-	(64)
Financiering speciale projecten	1.660	100	150	-	-	1.910	-	2.234
Mutatie voorziening financieringen	1.198	(67)	-	-	-	1.131	-	2.394
Publicitaire ondersteuning via:								
Televisie	-	-	-	1.651	-	1.651	1.620	1.557
Gedrukte/digitale media	-	-	-	2.050	-	2.050	2.075	2.087
Eigen kanalen DOEN	-	-	-	706	-	706	880	863
Lonen en salarissen	743	141	228	303	230	1.645	1.604	1.603
Werk derden	44	6	2	5	50	107	41	36
Sociale lasten	128	27	42	36	39	272	256	271
Pensioenlasten	94	22	35	35	40	226	223	241
Overige personeelskosten	60	6	8	29	127	230	219	263
Huisvestingskosten	94	18	24	20	28	184	186	209
Kantoorkosten	45	9	12	10	13	89	138	178
Algemene kosten	32	6	8	7	234	287	283	333
Totaal	16.316	2.063	4.349	4.852	761	28.341	28.035	27.800

Kosten beheer en administratie

Kosten worden voor zover mogelijk direct toegerekend aan de doelstellingen. De niet aan de doelstelling toe te rekenen kosten worden verantwoord als kosten beheer en administratie. Deze kosten bestaan onder meer uit (een deel van de) salariskosten van de directie, kosten Raad van Toezicht en accountants- en administratiekosten.

Gedurende het boekjaar heeft de stichting omgerekend naar fulltimebasis gemiddeld 27,60 fte (2016: 27,15 fte) in dienst. Hiervan waren geen werknemers werkzaam buiten Nederland (2016: geen).

Voor het personeel is een eigen salarisregeling van toepassing. Afhankelijk van functie, prestatie en senioriteit wordt het salaris vastgesteld op basis van de gehanteerde salarisschalen. Het salarisbeleid wordt periodiek getoetst aan externe gegevens.

Aan kosten beheer en administratie is in 2017 € 761 besteed (2016: € 753). De ratio van de kosten beheer en administratie ten opzichte van de som van de lasten is 2,7% (2016: 2,7%)

10. Toelichting bestedingen (vervolg)

Vergoeding directie/Raad van Toezicht

Directie

Functie Naam	Financieel directeur		Algemeen directeur		
	J. Snoek		A.S. Sipkens		N. Tellegen
	2017	2016	2017	2016	2016
Dienstverband					
Aard dienstverband	Onbepaald	Onbepaald	Onbepaald	Onbepaald	Onbepaald
Uren (voltijdswerkweek)	40	40	40	40	40
Parttimepercentage	100%	100%	100%	100%	100%
Periode	01/01-31/12	01/01-31/12	01/01-31/12	01/06-31/12	01/01-29/02
Bezoldiging					
Jaarinkomen:					
Brutosalaris	89	87	94	54	16
Waarnemingstoeslag	-	1	-	-	-
Vakantiegeld	7	7	8	4	5
Eindejaarsuitkering	7	7	8	4	9
Totaal jaarinkomen	103	102	110	62	30
Sociale lasten (werkgeversdeel)	11	10	10	6	2
Pensioenlasten (werkgeversdeel)	15	15	21	11	3
	26	25	31	17	5
Totaal bezoldiging	129	127	141	79	35

De algemeen directeur heeft de beschikking over een leaseauto met een cataloguswaarde van € 34.

Raad van Toezicht

De vergoeding voor de leden van de Raad van Toezicht is als volgt:		2017	2016
G.J.A.M. van der Vossen	01-01-2017 t/m 05-08-2017	3	6
C.A. Westra	01-01-2017 t/m 31-12-2017	5	5
W.F.H. de Boer	01-01-2017 t/m 31-12-2017	6	6
I. Spindler-Jacobs	01-01-2017 t/m 05-12-2017	5	5
M.R.J. Schuttelaar	01-02-2017 t/m 31-12-2017	6	-
J.G.M. Brandsma	05-07-2017 t/m 31-12-2017	3	-
		28	22

11. Saldo financiële baten en lasten

De specificatie hiervan is als volgt:	2017	Begroting 2017	2016
	Baten		
Dividend deelneming	-	-	2.002
Bronbelasting deelneming voorgaande jaren	-	-	583
Resultaat deelnemingen	202	2.500	188
Rente leningen	491	45	651
Resultaat verkoop participaties	492	-	21
Bankrente	7	30	51
Rente RC deelneming	-	-	19
Overige	4	-	-
	1.196	2.575	3.515
Lasten			
Resultaat deelnemingen	8.408	-	1.500
Per saldo last respectievelijk bate	(7.212)	2.575	2.015

Stichting DOEN
Van Eeghenstraat 70
1071 GK Amsterdam
Postbus 75621
1070 AP Amsterdam
T 020 – 573 73 33
F 020 – 573 73 70
E doen@doen.nl
www.doen.nl